

Tlačová správa

Počet detí a mladistvých s psychickými problémami každý rok rastie

V Bratislave dňa 3. 10. 2018

Za posledných 9 rokov narástol počet mladistvých s novozistenou psychickou poruchou až o 72,1 %. Stúpajúci trend majú v tejto vekovej kategórii aj samovraždy a samovražedné pokusy. Hlavnými motívmi pri pokusoch o predčasné ukončenie života sú konflikty a rodinné problémy.

Ambulantná psychiatrická starostlivosť 2017

V psychiatrických ambulanciách sme v roku 2017 zaznamenali 1 800 277 vyšetrení s diagnostikovanou poruchou.

Počet ambulantne liečených 15 až 19-ročných mladistvých medziročne mierne narástol o 2,9 %, od roku 2009 sa však zvýšil o 72,1 %. *„Najčastejšie im boli prvýkrát diagnostikované neurotické, stresom podmienené a somatoformné poruchy tvoriace 32 %. Poruchy správania a emočné poruchy so zvyčajným začiatkom v detstve a počas dospievania boli diagnostikované v 20,5 % prípadov, v 13,8 % to boli afektívne poruchy,“* uviedol generálny riaditeľ NCZI Peter Blaškoviš.

Detí do 14 rokov s poruchou zistenou prvýkrát v živote bolo 5 386, čo je po prepočítaní na 10 000 obyvateľov 63 detí. Medziročne sa ich počet znížil o 14,7 %, no z dlhodobého hľadiska evidujeme nárast. Po porovnaní s rokom 2009 je to viac o 15,5 %.

Detskí pacienti do 14 rokov sa vlani najčastejšie ambulantne liečili pre prvýkrát diagnostikované poruchy správania a emočné poruchy so zvyčajným začiatkom v detstve a počas dospievania, ktoré tvorili 59 %. Nasledovali poruchy psychického vývinu, neurotické, stresom podmienené a somatoformné poruchy a duševná zaostalosť. Pri poruchách príjmu potravy sme od roku 2009 zaznamenali takmer trojnásobný nárast.

Ústavná psychiatrická starostlivosť 2017

Na psychiatrických oddeleniach posteľových zdravotníckych zariadení sme pre duševné poruchy a poruchy správania zaznamenali 43 009 hospitalizácií. Vôbec prvých v živote bolo 37 % hospitalizácií, pričom ich najvyšší podiel (57 %) bol pri poruchách správania a emotivity so zvyčajným začiatkom v detstve a počas dospievania.

U mladistvých od 15 do 19 rokov sme evidovali 4,5 % hospitalizácií s takmer rovnakým výskytom u oboch pohlaví. Prevládali poruchy správania a emočné poruchy (19,4 %), duševná zaostalosť (16,8 %) a stresom podmienené a somatoformné poruchy (16,7 %). *„Celkový počet hospitalizácií v tejto vekovej skupine sa medziročne zvýšil o 10,9 %, od roku 2009 vrástol dokonca o 33,5 %,“* doplnil Peter Blaškoviš.

Hospitalizácie detí do 14 rokov tvorili 2,8 % zo všetkých. Počet prijatí u chlapcov bol 1,5-násobne vyšší ako u dievčat. Aj v tejto vekovej skupine predstavovali najviac prípadov poruchy správania a emočné poruchy (49,2 %), nasledovala duševná zaostalosť (17,6 %) a neurotické, stresom podmienené a somatoformné poruchy (11,2 %). Celkovo sa z dlhodobého hľadiska počet hospitalizácií detí s psychiatrickou poruchou znížil, oproti roku 2009 o 11,4 %. Pri porovnávaní pohlavia sme však zaznamenali pokles len u chlapcov, u dievčat sa počet naopak zvýšil (o 25,7 %).

Samovraždy a samovražedné pokusy v SR 2017

Vlani u nás zomrelo na dokonanú samovraždu 506 osôb. Samovraždy oboch pohlaví boli páchané predovšetkým osobami vo veku 50 – 59 rokov, nasledovali 40 – 49-roční a 60 – 69-roční. „3 samovraždy vykonali deti do 14 rokov, pri všetkých išlo o dievčatá, a 14 mladistvých vo veku 15 – 19 rokov, z toho bolo 13 chlapcov,“ povedal šéf NCZI.

Najviac samovražedných pokusov bolo vo vekovej skupine 20 – 29-ročných. Deti do 14 rokov sa pokúsili o samovraždu 35-krát a mladiství od 15 do 19 rokov 94-krát. Podiel samovrážd aj samovražedných pokusov detí a mladistvých z celkového počtu v posledných rokoch rastie. Zatiaľ čo v roku 2013 vykonali 0 – 19-roční 2,3 % samovrážd a 8,0 % pokusov o samovraždu, v roku 2017 to bolo už 3,4 % a 15,3 %.

U detí a mladistvých do 19 rokov boli hlavným motívom samovražedných pokusov konflikty a rodinné problémy (43,4 %). Školské problémy predstavovali 16,3 %, pričom ich podiel vzrástol medziročne o 2,2 a oproti roku 2015 až o 6,2 percentuálnych bodov.

Psychiatrická diagnóza bola pri pokuse o samovraždu zistená v 76,5 % prípadov. Najčastejšie zistenou psychiatrickou diagnózou vo vekovej skupine do 19 rokov boli neurotické poruchy, poruchy podmienené stresom a somatoformné poruchy s počtom 40 prípadov (51,3 % v danej vekovej skupine).

O organizácii:

Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI) - štátna príspevková organizácia, ktorej zriaďovateľom je Ministerstvo zdravotníctva SR. NCZI je subjekt zodpovedný za realizáciu informatizácie a elektronizácie zdravotníctva v Slovenskej republike.

Postavenie a úlohy NCZI upravuje zákon č. 153/2013 Z. z. o národnom zdravotníckom informačnom systéme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Kontaktné údaje:

Mgr. Boris Chmel

Hovorca

Národné centrum zdravotníckych informácií

Tel.: 0910 917 444, **mail:** boris.chmel@nczisk.sk, **web:** www.nczisk.sk